

Літаратура і мастацтва

№ 24 (5334) 27 чэрвеня 2025 г.

ISSN 0024-4686

Добрыя спецыялісты і сапраўдныя патрыёты

Сучаснасць і будучыня Беларусі шмат у чым залежаць ад моладзі

Фота БелТА.

У графіку Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Лукашэнкі ёсць добрая традыцыя – напрыканцы навучальнага года сустрэцца з найлепшымі выпускнікамі ВНУ і педагогамі. Чарговы раз урачыстая цырымонія прайшла ў Палацы Незалежнасці. Сёлета ў краіне маладых спецыялістаў з вышэйшай адукацыяй стала на 42 тысячы больш. У сталіцы прайшоў Рэспубліканскі бал выпускнікоў ВНУ. Найлепшыя з іх атрымалі ўзнагароды з рук Прэзідэнта. Не забыліся і аб тых, дзякуючы каму гэта стала магчымым, – педагогах.

Добрыя і сапраўдныя

«Не бойцеся цяжкасцей і складаных задач»

«Сёння для вас асаблівы дзень. У ім лёгка сум ад развітання з роднымі сценамі альма-матар і вельмі прыемнае прадчуванне будучых перамог, — звярнуўся Аляксандр Лукашэнка да герояў дня. — Ёсць такі афарызм: геній — гэта адзін працэнт натхнення і дзевяноста дзевяць працэнтаў цяжкай працы».

Кіраўнік дзяржавы пажадаў маладым людзям быць працавітымі. І падкрэсліў, што ў іх жыцці надыходзіць залаты час. «Не бойцеся цяжкасцей і складаных задач. І, як я заўсёды кажу, рабіце ўсё своєчасова, не адкладайце на потым. Таму што потым будуць іншыя праблемы і іншыя задачы, якія вам трэба будзе вырашаць. І самае галоўнае — не адступайце, калі памыліцеся. У жыцці бывае ўсякае: будуць і памылкі, будуць няўдачы. Але, як той казаў, не памыляецца толькі той, хто нічога не робіць. Той, хто шмат працуе і знаходзіцца ў пастаянным пошуку, несумненна, дамагаецца поспехаў, але і непазбежна здзяйсняе памылкі. Аднак гэтыя памылкі загартоўваюць і даюць сілы рухацца далей. Я жадаю, каб у вас было так», — сказаў маладым людзям беларускі лідар.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што сучаснасць і будучыня Беларусі шмат у чым залежаць ад моладзі. «І вельмі важна, каб вы былі не толькі добрымі спецыялістамі, але і сапраўднымі патрыётамі, сацыяльна сталымі і духоўна багатымі людзьмі, якім можна даверыць лёс нашай Беларусі, — падкрэсліў ён. — Свет велізарны, а Беларусь — адна. У нас адна. Памытайце пра сваю Радзіму. Шануйце і беражыце мірнае неба над нашай краінай. Гэта самае дарагое, што мы — старэйшае пакаленне — змаглі захаваць для вас».

Асобныя словы падзякі Прэзідэнт выказаў выкладчыкам за выхаванне моладзі, адданай роднай краіне, якая паважае традыцыі і захоўвае каштоўнасці беларускага народа. «Праца педагога важная і вельмі няпростая. Вы ўклалі педагогічны талент і велізарныя душэўныя сілы ў кожнага вучня. Дзякуй вам, паважаныя настаўнікі», — сказаў ён.

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што ў свой час катэгарычна забараніў «бегаць па нейкім Балонскім працэсе». Працягваючы тэму з тэрмінамі навучання, кіраўнік дзяржавы прывёў у прыклад Акадэмію мастацтваў, дзе па некаторых спецыяльнасцях вучацца шэсць гадоў.

Кіраўнік дзяржавы павіншаваў усіх выпускнікоў ВНУ Беларусі з заканчэннем навучальнага года і пажадаў, каб абраная дарога вяла толькі да поспеху.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што калі б усе былі такімі, як прысутныя ў Зале дзяржаўных узнагарод маладыя людзі, то краіна была б вельмі багатая. Паколькі, па яго словах, багачце краіны не толькі ў тым, што ў зямлю Гасподзь паклаў, а ў таленавітых, мазгавітых людзях.

«Сістэма будзе данастроена»

Прэзідэнт расказаў, што ў найбліжэйшы час на яго ўзроўні яшчэ раз разгледзяць некаторыя праблемы адукацыі. «Сістэма будзе, прама скажу, сур'ёзна падрэгулявана і данастроена, — адзначыў ён. — Я абяцаў, што да адукацыі мы больш вяртацца не будзем, бо гэтыя рэформы ўжо людзям надакучылі».

Мы больш не будзем закранаць чалавечыя аспекты, а зоймемся больш глыбіннымі пытаннямі. Для таго, каб, калі цяперашняе пакаленне кіраўнікоў сыдзе са сцэны, вам, моладзі, было крыху лягчэй. Будзем гэтыя аўгіевы стайні расчышчаць. Мы не спыняемся на тым, што ў нас ёсць сёння ў сістэме адукацыі».

У прыватнасці, Аляксандр Лукашэнка закрануў тэрміны навучання ў ВНУ і нагадаў, што ставіў задачу іх скараціць за кошт вывучэння ў меншым аб'ёме няпрофільных для тых ці іншых

спецыяльнасцей дысцыплін. Нярэдка выпадакі, калі дысцыпліну, якую можна вывучыць за семестр, вывучаюць два-тры семестры. Па словах Прэзідэнта, ёсць пытанні да прафесарска-выкладчыцкага складу, да кіраўніцтва ВНУ. Ён заўважыў, што тэрміны навучання хоць і скарацілі, але замянілі гэтае скарачэнне сістэмай з бакалаўрыятам. У Беларусі гэта першая ступень

вышэйшай адукацыі, якая забяспечвае фундаментальную падрыхтоўку па выбранай спецыяльнасці і доўжыцца чатыры гады. Пасля заканчэння бакалаўрыята выпускнік атрымлівае дыплом бакалаўра і можа ці пачынаць працаваць, ці працягваць навучанне на другой ступені вышэйшай адукацыі — у магістратуры. Гэта патрэбна, напрыклад, для тых, хто плануе займацца

Уражанні і планы

Маладыя людзі, якія атрымалі ўзнагароды, нягледзячы на ўзрост, ведаюць, што такое намаганні і цяжкі шлях да мэты, інакш яны не апынуліся б у Зале дзяржаўных узнагарод Палаца Незалежнасці. І яны дакладна ведаюць, як будаваць сваё жыццё далей.

Дар'яна Вежнавец скончыла Магілёўскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Аркадзя Куляшова. Цяпер яна — лагaped-дэфектолаг. Дар'яна застаецца ў родным Магілёве: размеркавалася ў адну са школ, але плануе паступаць у магістратуру. Падчас вучобы дзяўчына ўдзельнічала ў навукавай, грамадскай і валанцёрскай дзейнасці роднага ўніверсітэта. І ўсё гэта не перашкодзіла добрай вучобе. «Цудоўна, што ў нашай краіне дзеці з асаблівасцямі развіцця маюць доступ да адукацыі і ёсць спецыялісты, якія ім дапамагаюць атрымаць веды. Мая прафесія вельмі цікавая з пункту гледжання творчасці. У кожнага з дзяцей з парушэннямі маўлення свае асаблівасці, і да кожнага трэба знайсці індывідуальны падыход, аднесціся з павагай, — расказала пра сваю спецыяльнасць Дар'яна. — Я мару, каб усе дзеці ў нашай краіне маглі вучыцца, развівацца, жыць у сацыюме. А тым, у каго ёсць пэўныя асаблівасці, мы дапаможам».

Мікалай Навіцкі — выпускнік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў. Мікалай — музыкант, ён зрабіў сваё хобі прафесіяй. І, дарэчы, ужо выступаў на мерапрыемствах, што праходзілі ў Палацы Незалежнасці. «Падзяка ад Прэзідэнта дасць мне яшчэ больш матывацыі».

спецыялісты патрыёты

навукавай дзейнасцю. «Павялічылі за кошт гэтага гадзіны і гэтак далей. Вось нам гэтым шляхам ісці не трэба. Трэба вучыцца столькі, колькі трэба. Калі належыць у ВНУ тры з паловай ці чатыры гады, значыць, чатыры. Але не шэсць, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. — А то мы перажываем, што ў нас навукоўцаў няма, а ствараем нейкія бар’еры. А потым яшчэ і аспірантура для таго, каб стаць не вялікім, а звычайным навукоўцам».

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што ў свой час катэгарычна забараніў «бегаць па нейкім Балонскім працэсе». Працягваючы тэму з тэрмінамі навучання, кіраўнік дзяржавы прывёў у прыклад Акадэмію мастацтваў, дзе па некаторых спецыяльнасцях вучацца шэсць гадоў. «Туды прыходзяць таленавітыя людзі. Трэба талент падтрымаць і развіць. Шэсць гадоў. Больш, чым некаторыя дысцыпліны ў медыцынскіх універсітэтах. Гэта што, нармальна? І што мы атрымалі? Змагарамі сталі ў 2020 годзе, наперадзе калон ішлі», — заявіў кіраўнік дзяржавы. Па яго словах, у найбліжэйшы час гэтыя пытанні будуць абмеркаваны.

«Усё павінна быць па-чалавечы і нармальна»

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што ў курсе таго, аб чым пішуць у інтэрнэце настаўнікі і выкладчыкі. Напрыклад, наконт таго, што іх прымушаюць да вучняў дадому хадзіць. «Мы настаўнікі, мы выкладчыкі, нам трэба бачыць вучня і студэнта не толькі на лекцыях і ўроках. Але трэба бачыць і дома. Трэба ведаць іх бацькоў,

для таго каб паспяхова выкладаць», — заявіў беларускі лідар. Ён заўважыў, што ў інтэрнэце ўзнікаюць і іншыя пытанні, напрыклад тое, што настаўнікі вымушаны запаўняць самыя розныя дакументы. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што ўсе рашэнні па гэтым пытанні прынятыя і нічога на месцах выдумваць не трэба. А калі на месцах ёсць перагібы, то можна звярнуцца ў дзяржаўныя органы. «Ніякай бюракратыі быць не павінна. Усё павінна быць па-чалавечы і нармальна», — запатрабаваў ён. Прэзідэнт правёў

Аляксандр Лукашэнка даў парад маладым людзям: перш чым крытыкаваць кагосьці, паглядзець на сябе, ацаніць, што зрабілі, што не зрабілі, а што яшчэ трэба будзе зрабіць.

паралель з Годам добраўпарадкавання і нагадаў, што на сваіх участках кожны павінен займацца добраўпарадкаваннем самастойна, а не пісаць у інтэрнэце, што гэта павінен зрабіць хтосьці іншы. Ці свежы прыклад — з недахопам бульбы на прылаўках. Па словах кіраўніка дзяржавы, калі б кожны на сваім участку высадзіў хоць крыху гэтай культуры — такой праблемы не было.

Аляксандр Лукашэнка параіў, найперш чым «ціктокацца» і скардзіцца ў інтэрнэце, паглядзець, што ты сам зрабіў. «Калі хтосьці не гатовы абкошваць свой участак і пяць метраў суседняга, калі там бабулька... гэта не да мяне. Я такое не вельмі разумею. Я Прэзідэнт, і мне, калі трэба, абкосяць, але я з касой хаджу і нічога ў гэтым ганебнага не бачу», — адзначыў ён.

Беларускі лідар параіў ніколі не забываць, што ўсюды патрэбна праца. «Не мне вам тлумачыць, вы людзі

Асобныя словы падзякі Прэзідэнта выказаў выкладчыкам за выхаванне моладзі, адданай роднай краіне, якая паважае традыцыі і захоўвае каштоўнасці беларускага народа. «Праца педагога важная і вельмі няпростая. Вы ўклалі педагогічны талент і велізарныя душэўныя сілы ў кожнага вучня. Дзякуй вам, паважаныя настаўнікі», — сказаў ён.

працавітыя. Вы ў Палац Незалежнасці не проста так трапілі, бо вы і вашы выкладчыкі заслужылі гэта. Я хачу, каб так было заўсёды», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

«Трэба быць мудрымі»

Аляксандр Лукашэнка даў парад маладым людзям: перш чым крытыкаваць кагосьці, паглядзець на сябе, ацаніць, што зрабілі, што не зрабілі, а што яшчэ трэба будзе зрабіць. «Жыццё — штука цяжкая, вельмі цяжкая. Вам 20 гадоў. Наперадзе ў вас вялізная будучыня. Недзе хутка праходзьце этапы свайго жыцця. Недзе не спяшайцеся, трэба пачакаць, трэба паглядзець, агледзецца навокал. Мы жывём у цэнтры Еўропы, і ў гэтым наша перавага і вялікая бяда, таму што на таго, хто ў цэнтры, уздзеянчаюць з усіх бакоў. Таму трэба быць мудрымі. У нас, у беларусаў, гэтага добра хапае. Галоўнае, дзе трэба спакойна, — не спяшацца. А дзе трэба хутка (як вы цяпер, атрымаўшы адукацыю) — ідзіце хутка. Потым будзе позна», — рэзюмаваў беларускі лідар.

**Валерыя СЦЯЦКО
Фота БелТА**

Яна даказвае, што я іду ў правільным напрамку. Таму я і далей буду развіваць сваю канцэртную дзейнасць. У планах таксама — заняцца выкладчыцкай справай і перадаваць любоў да музыкі беларусам», — падзяліўся Мікалай.

Год таму на экскурсіі ў Палацы Незалежнасці **Алесь Лістапад** загадаў жадаць вярнуцца сюды ўжо па ўзнагароду. І жадаць спраўдзілася. Але не магічным чынам, а дзякуючы працы і мэтанакіраванасці курсанткі Беларускай дзяржаўнай акадэміі авіяцыі. Дарэчы, у сваім ВНУ Алесь Лістапад — першая выпускніца, якая атрымала Падзяку Прэзідэнта. Дзяўчына расказала, што актыўна займаецца навукавай дзейнасцю. А яе галоўная навуковая праца — распрацоўка сістэмы выяўлення і процідзеяння беспілотным лятальным апаратам, якая вядзецца па заказе Нацыянальнага аэрапорта «Мінск».

«Мы ведаем, што пачасціліся выпадкі атак беспілотных лятальных апаратаў на аэрадромы. І стаіць вострая праблема, як абараніць аэрапорт, паколькі пры ўмяшальніцтве збоку ўзнікае шмат праблем. І паколькі Нацыянальны аэрапорт „Мінск“ — самы вялікі ў краіне, самы загружаны, для яго актуальна ўстаноўка дадзенай сістэмы. Мы ў сваёй навукова-даследчай рабоце вывучаем, якая сістэма больш эфектыўная і найбольш падыходзіць для мінскага аэрапорта. Цікавая работа, яна яшчэ працягваецца. У хуткім часе прадставім вынікі», — расказала Алесь Лістапад.

Малады спецыяліст размеркавалася на малую радзіму — у Магілёў, дзе будзе працаваць у аэраклубе ДТСААФ імя Кулагіна кіраўніком палётаў. У планах таксама — магістратура і звязць з авіяцыяй усё жыццё.